

KBIRNA MAGHHOM

F'din il-ħarġa, GWIDA, se ġġedded il-memorji ta' sezzjoni kbira tal-qarrejja tagħha. Min għex is-Snin 70 u s-Snin 80 jiftakar uħud mill-cartoons li kienu jixxandru fuq l-istazzjonijiet televiżivi Taljani. Jiftakar cartoons bħal Goldrake, Mazinga Z, Lupin, L'Incantevole Creamy u ħafna oħrajn. Uħud minn dawn il-cartoons jixxandru minn żmien għall-ieħor fuq l-istess stazzonijiet Taljani.

Candy Candy

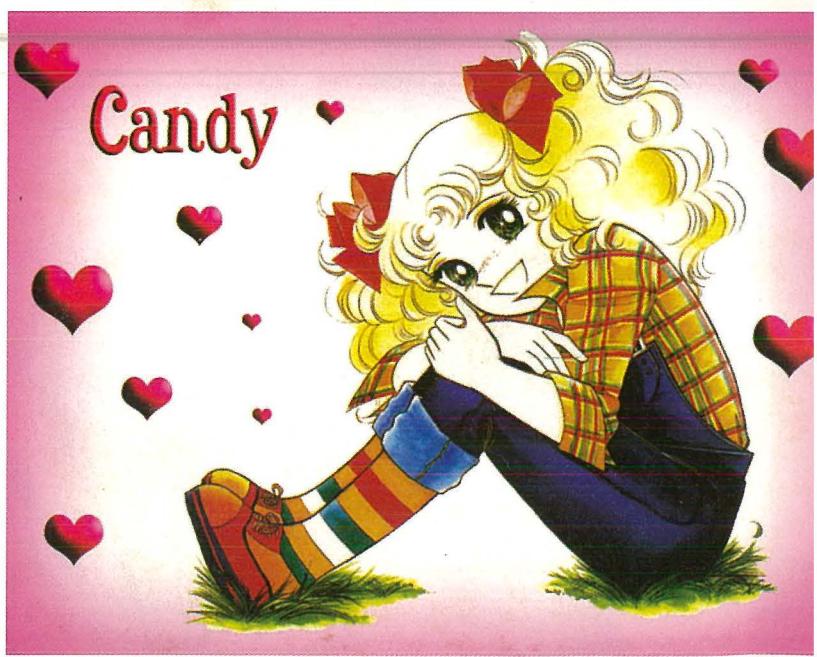
Imnebbha minn novella Ĝappuniżza li ġiet ippubblikata għall-ewwel darba fl-1975. Sa sena wara l-istorja ta' din it-tfajla Amerikana bin-nemex kienet popolari mhux biss fil-Ġappun iżda wkoll f'pajjiżi Ewropej, I-Asja, I-Afrika u fl-Amerika t'-Isfel. Ghalkemm kienet ġiet žviluppata f'serje animata maqsuma f'115 puntata, l-elementi ta' din is-serje kienu simili għal dak ta' soap opera fejn kull puntata kienet tintemm bi cliffhanger.

Interessanti li dak li kien qiegħed jiġi wara l-kwinti kien ukoll qisso soap opera hekk kif kienet inqalghet kontroversja meta Yumiko Igarashi, l-artista li animat lil Candy, iddeċidiet li toħroġ xi merchandise marbuta ma' Candy Candy u dan mingħajr ma kkonsultat mal-kolleġa tagħha Kyoko Mizuki, l-awtriċi u l-moħħ wara Candy.

Fl-1998 Mizuki fetħet kawża l-qorti titlob li l-Ġustizzja tirrikonoxxi li kemm hi kif ukoll Igarashi kellhom sehem indaq mis-serje. Il-Qorti qatgħetha favuriha u finalment għiet ikkumpensata b'29,500,000 yen għall-istress li ghaddiet minnu.

Minhabba fil-kontroversja li nqalghet Candy Candy twaqqfet milli tixxandar f'kull pajiż fl-1998. Interessanti nsemmu li fl-1978 u fl-1992 fiċ-ċinema Ĝappuniż kienu nħarġu żewġ films ta' Candy Candy.

MAZINGA Z

Lady Oscar

The Rose of Versailles, jew kif inhi maghrufa aktar bhala Lady Oscar, kienet serje ta' 40 puntata ambjentata fi Franza. Il-ǵraja, li sseħħ qabel u waqt ir-Rivoluzzjoni Franciża, inħolqot minn Riyoko Ikeda u kienet titratta l-hajja ta' Oscar Francois de Jarjayes, tfajla li trabbiet minn missierha bhala raġel ghax riedha tkun is-suċċessur tiegħu u ssir il-kmandant tal-ghassiesa tal-Palazz tar-Re.

Lady Oscar inhareġ għall-ewwel darba bħala komik fl-1973 f'faxxikli fil-Margaret Magazine. Minbarra bħala serje televiżiva tal-cartoons, Lady Oscar inħadem ukoll bħala film għaċ-ċinema fl-1979 b'Catriona MacColl fil-parti ewlenja. Patsy Kensit interpretat lili Oscar ta' età żgħira.

Il-ǵraja ta' The Rose of Versailles kienet inħadmet ukoll musical għat-teatru Franciż.

Occhi di Gatto

Cartoons ta' Tsukasa li fil-Gappun ixandar ghall-ewwel darba fl-1983. Bhala komiks ġie ppubblikat fi 18-il volum bejn l-1981 u l-1985.

Fl-Italja wasal fl-1985 u kienet tixxandar fuq l-Italia Uno. Fl-1999 is-Star Comics beda jippubblika wkoll l-istejjer tagħhom.

OCCHI DI GATTO

Il-protagonisti tas-serje kienu tliet aħwa bniet li jmexxi l-bar Cat's Eyes iżda li mal-lejl kieno joperaw ukoll bħala hallelin tal-opri tal-arti. L-ewwel staġun ta' Occhi di Gatto kien jikkonsisti f'36 puntata waqt li t-tieni f'37 puntata.

Kiss Me Licia

Kienet serje ta' suċċess li nibtet mill-cartoons Gappuniż għal serje televiżiva Taljana. Kiss Me Licia hija holqien ta' Kaoru Tada u bdiet fl-1982.

Fl-Italja bdiet tixxandar fl-1985. Is-silta mužika interpretata minn Cristina D'Avena kienet it-tema mužika minn programm televiżiv li l-aktar li bieghet fl-Italja fl-1986.

Bħala serje tal-cartoons, Kiss Me Licia kellha 42 puntata. Fl-Italja mbagħad bdew it-telefilm. L-ewwel wieħed Love Me Licia fisser id-deħrit ta' Cristina D'Avena bhala attrici. B'kollokk kien hemm 35 puntata.

It-tieni serje, Licia Dolce Licia, komplet fuq is-suċċess ta' qabilha u damet għaddejha għal 39 puntata.

Teneramente Licia kienet it-tielet serje b'Licia issa tinghaqd mal-grupp

Kiss Me Licia

Ikompli minn paġna 35

Beehive bhala l-kantanta tagħhom. Dan l-istaġġun kellu 36 puntata.

Ir-raba' u l-ahhar serje xxandret fl-1989 u bhal ta' qabel kellha 36 puntata. Intitolata Balliamo e Cantiamo con Licia s-serje spicċat bl-ahhar puntata fejn Licia tiskopri li hi tqila u tistenna lil Mirko jqum biex taqṣam mieghu din l-ahbar.

Lupin III

Grupp ta' hallelin, bil-kap tagħhom Lupin III, neputi tal-hallieħ rinomat Arensio Lupin, kieni l-protagonisti ta' din is-serje animata Ģappuniżi mahluqa minn Kazuhiko Kato. Matul is-serje, Lupin u shabu daru d-dinja biex jisirqu teżżej kbar.

Lupin III ra l-bidu tiegħu fl-1967 fil-Weekly Manga Action. Wara s-suċċess firivista, Lupin inħadem film u wara serje televiżiva li bdiet tixxandar nhar l-24 ta' Novembru 1971. B'kollox kien hemm 23 puntata.

Fit-3 ta' Ottubru 1977 waslet it-tieni serje. Din id-darba kien hemm interess għal hafna aktar puntati. L-istazzjon Gappuniż li xandha ma riedx sempliċiement 23 puntata u minnflokk it-tieni serje

kienet tinkludi 155 puntata. Damu jixxandru sal-1980.

Bejn it-3 ta' Marzu 1983 u t-28 ta' Settembru 1986 ixxandret it-tielet serje. Lupin, flok il-ġakketta hamra li kien magħruf biha, beda jidher b'wahda roža. Is-serje kienet tinkludi 50 puntata. Fl-istess perjodu kien inhareġ ukoll il-film THE LEGEND OF THE GOLD OF BABYLON. Lejn tmiem is-Snini 80 bdew jinhargu films ta' Lupin għal fuq vidjo.

Atlas UFO Robot / Goldrake

Serje ohra Ĝappuniżha li rat il-bidu tagħha fl-1975. B'kollox kien hemm 74 puntata. Fl-Istati Uniti kienet ukoll ixxandret b'suċċess bl-isem ta' Grandizer u fl-Italja kienet ixxandret bhala Atlas UFO Robot iżda kienet magħrufa bhala Goldrake.

Is-serje li fil-Ġappun ixxandret bejn l-1975 u l-1977 kienet mahluqa fuq idea ta' Gu Nagai, l-istess li kien ħoloq il-Mazinga Z. Ironikament Goldrake kien ixxandar fl-Italja qabel Mazinga u kien kiseb suċċess akbar. Infatti Goldrake ixxandret fuq Rai 2 fuq tliet staġuni. L-ewwel

wieħed ta' 24 puntata bejn l-4 ta' April u s-6 ta' Mejju 1978; it-tieni wieħed ta' 25 puntata Bejn it-12 ta' Dicembru 1978 u t-12 ta' Jannar 1979; it-tielet staġġun kien dak ta' 22 puntata bejn il-11 ta' Dicembru 1979 u s-6 ta' Jannar 1980.

Rai Due kien xtara d-drittijiet tal-puntati kollha iżda minħabba raġunijiet ta' censura kien qabeż tliet puntati: il-15, id-29 u l-71 episodju. Ir-ratings tar-RAI kienu b'saħħithom hafna kull meta kien jixxandar Goldrake. Il-merchandising tas-serje ntirex mal-pajjiz kollu. Iżda l-ġenituri bdew juru t-thassib tagħhom dwar l-effett ta' din is-serje. Iżda minkejja l-protesti tagħhom is-serje baqgħet tixxandar u kellha l-appoġġ ta' xi politici wkoll, fosthom is-Senatur Silverio Corvisieri.

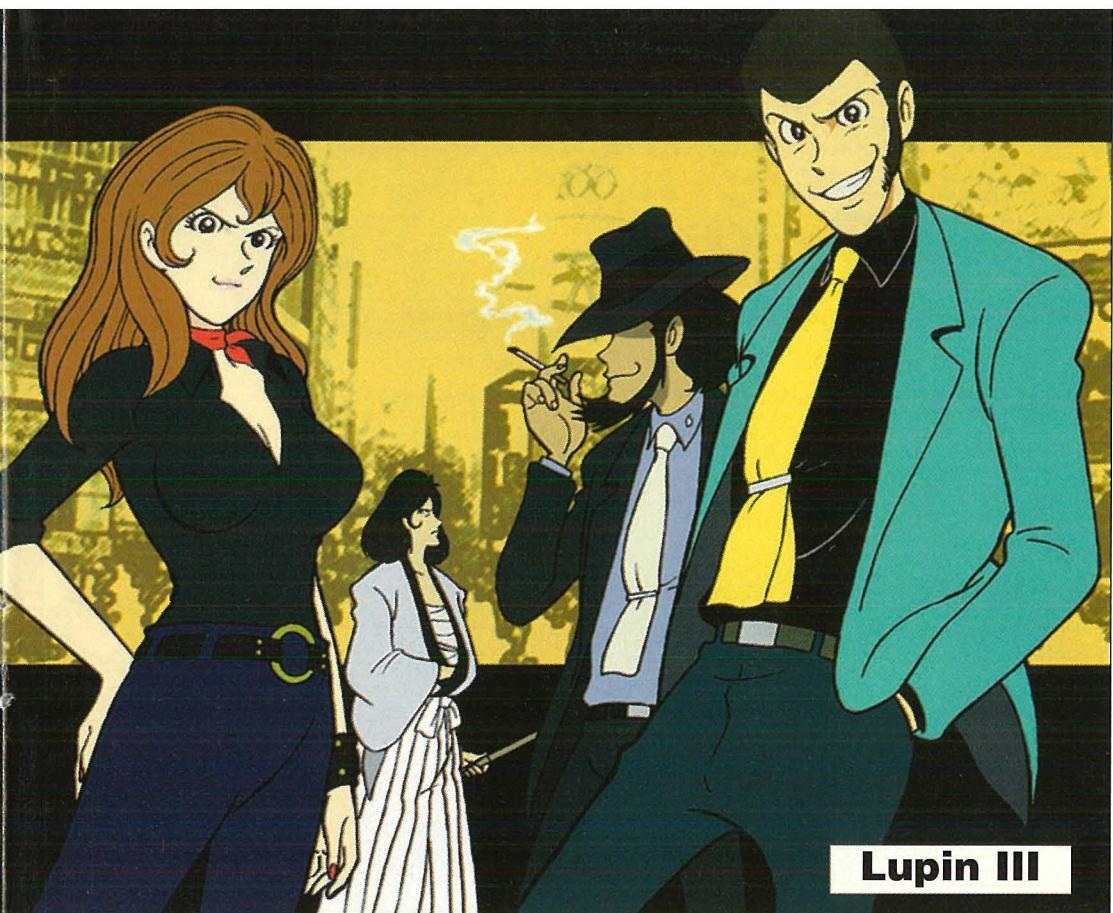
Fl-Italja nħarġu tliet films għaċ-ċinema. Il-films ma kinux uffiċċiali u kieni biss puntati televiżivi editjati f'film wieħed. Il-films kienew gew intitolati GOLDRAKE ALL'ATTACCO, GOLDRAKE L'INVINCIBILE U GOLDRAKE ADDIO.

Mazinga Z

Cartoons iehor ta' suċċess li wasal fl-Italja, fuq Rai Uno, fl-1980. Però kien

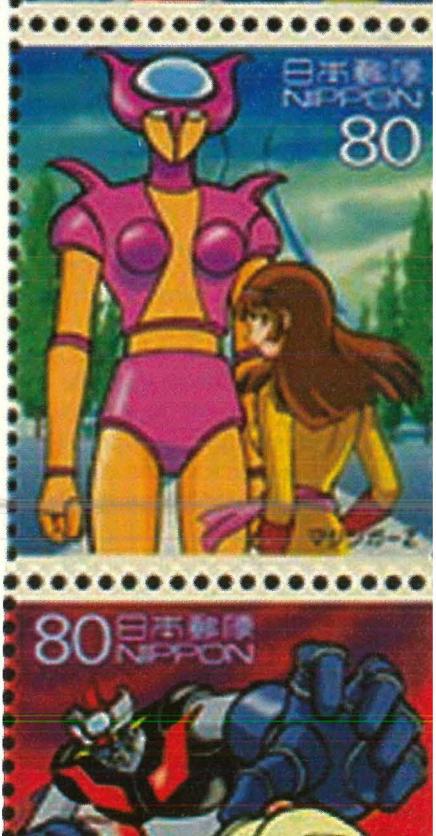
inhadem originarjament fl-1972. Kien l-ewwel cartoons ta' robots li għamlu suċċess. Tant kien popolari li fil-Ġappun kien inhareġ sett ta' bolli tal-karattri ewlenin f'dan il-car-

Lupin III

Sailor Moon

toons. Minn din is-serje kien hemm b'kollox 92 puntata iżda r-RAI kien għamel id-dubbing għat-Taljan għal 51 puntata biss. L-ohrajn baqgħu ma xxandru. Mlinn kull punta-

ta li xandar ir-RAI kien hemm xeni qosra maqtugħha u għalhekk kull puntata kienet twila biss 20 minuta.

Għalkemm ma kienx popolari daqs Goldrake,

Mazinga kien popolari, tant li Renato Zero semmieg ukoll fil-kanzunetta tiegħi Viva La Rai.

Il-lirika kienet tghid hekk:

"Viva la Rai, se sarai buono il tuo Mazinga vedrai..."

Is-sigla Taljana li konna nsegwu fuq ir-RAI kienet interpretata minn Galaxy Group.

Georgie

Kien Italia Uno li fl-1984 beda jxandar din is-sensiela ta' cartoons li kienet tikkonsisti f'45 puntata. Kienet mahluqa minn Yumiko Igarashi, li kienet ukoll id-disinjatriċi tal-cartoons popolari ta' Candy Candy.

Għall-verżjoni li xxandret fl-Italja, I-Mediaset għażlu li jiċċensuraw diversi xeni minhabba li nhassu li ma kinux tajbin ghall-udjenza fil-hin tal-familja. Kien hemm xena ta' suwiċidju, xena fejn Georgie tneżże' lil Lowell, xena fejn Georgie timmaġina lil Lowell għarwien, kif ukoll ghadd ta' xeni oħra.

Sailor Moon

Naoko Takeuchi kien holoq dan il-cartoons li dam għaddej mill-1992 sal-1997. B'kollox kien hemm ħames staġuni u nistgħu nghidu li dan huwa l-aktar cartoons riċenti minn fost dawk li qed nitrattaw f'din il-harġa. Meta bdiet din is-serje qatt ma hasbu li kienu se jdumu għaddejjin ħames snin għax fil-fatt ippjanaw biss li jdumu għaddejjin sitt xħur.

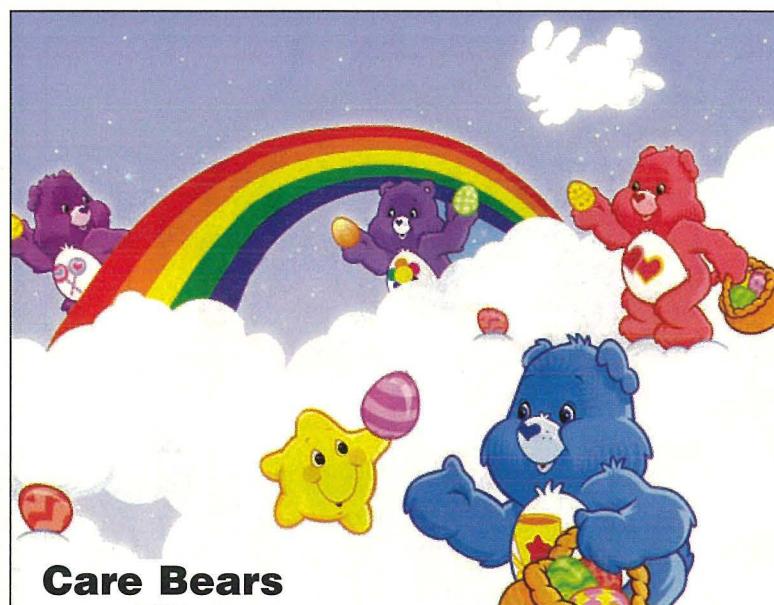
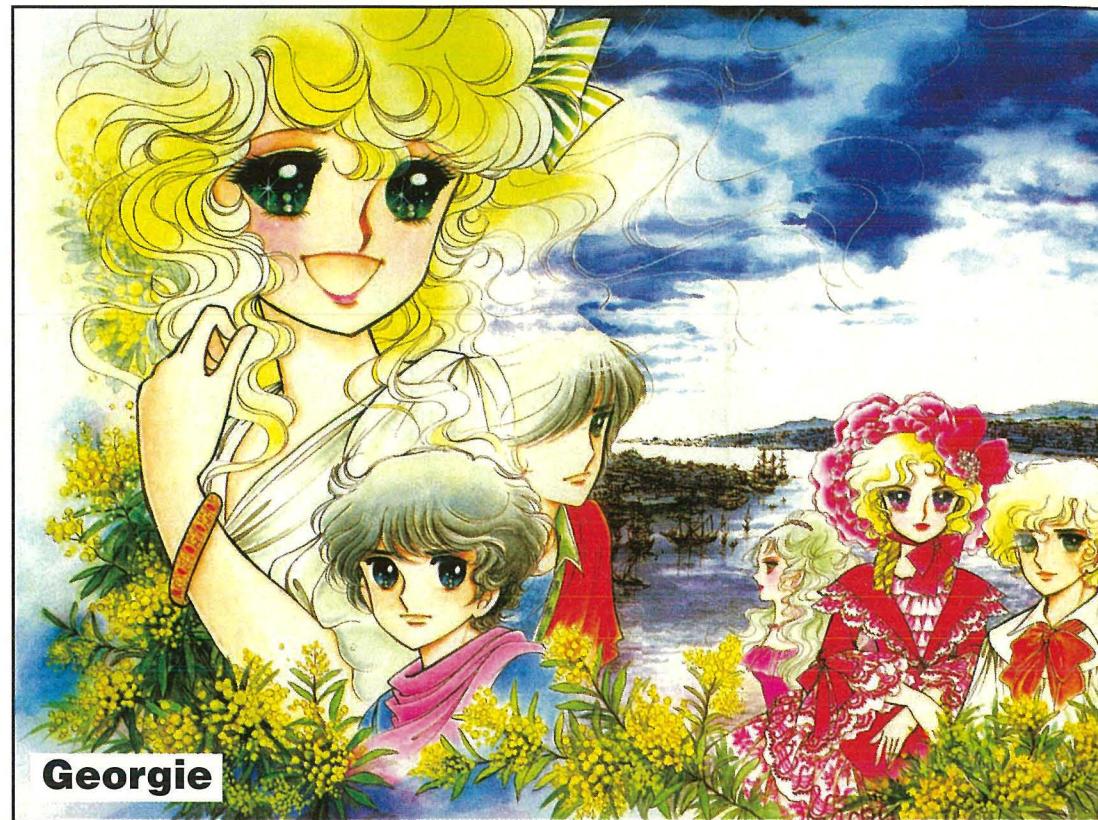
Bħala serje televiziva b'kollox kien hemm madwar 2,000 puntata, kif ukoll puntati oħra speċjali. Saru wkoll tliet films għaċ-ċinema. Bejn l-1993 u l-2005 ittellghu 29 musical fuq il-palk kollha bi storja differenti u li tagħhom b'kollox saru 800 wirja.

Kurzitā żgħira hija li l-ewwel pajiżi li xandar Sailor Moon wara l-Ġappun kienet Franza.

Care Bears

B'differenza mill-cartoons kollha li qed nitkellmu fuqhom, Care Bears ma kinitx serje Ĝappuniżha iżda waħda Amerikana li nibtet mill-karattri tal-kartolini.

Kienet Elena Kucharik li harġet bid-disinji ta' dawn il-karattri li kollha kellhom

kulur differenti. Bħala serje ta' cartoons, The Care Bears ixxandret bejn l-1985 u l-1988. Kien hemm ukoll tliet films għaċ-ċinema: THE CARE BEARS MOVIE (1985), CARE BEARS MOVIE II: A NEW GENERATION (1986) u THE CARE BEARS ADVENTURE IN WONDERLAND (1987).

Naqra kurzitajiet interes-santi ma' The Care Bears: Bejn l-1983 u l-1987 inbiegħu madwar 40 miljun Care Bear. Matul l-10 snin li kien fuqnett tas-suċċess tagħhom, il-kumpanija American Greetings stam-pat 70 miljun kartolina ta' The Care Bears u l-bejgh fil-merchandising ta' The

Care Bears iahhaq iż-\$2 biljuni.

L'Incantevole Creamy

Mahduma fil-Ġappun fl-1983, L'Incantevole Creamy waslet fuq Italia Uno fl-1985. B'kollox kien hemm 52 puntata u gie maħdum eż-żarru biex ikun hemm puntata fil-ġimgħa għal sena shiha. Għal żmien il-Milied kien hemm ukoll puntati speċjali biex jinharġu fiż-żmien tagħhom.

Puntata partikolari, is-27 waħda, kienet iċċensurata milli tixxandar fl-Italja.

Intitolata Gli Occhi di Marion kienet waħda thriller iżda li nhasset li ma kinitx addattata għat-tfal. Madanakolu meta saru r-ripetizzjonijiet tas-serje fis-Snini 90, din il-puntata xxandret ukoll.

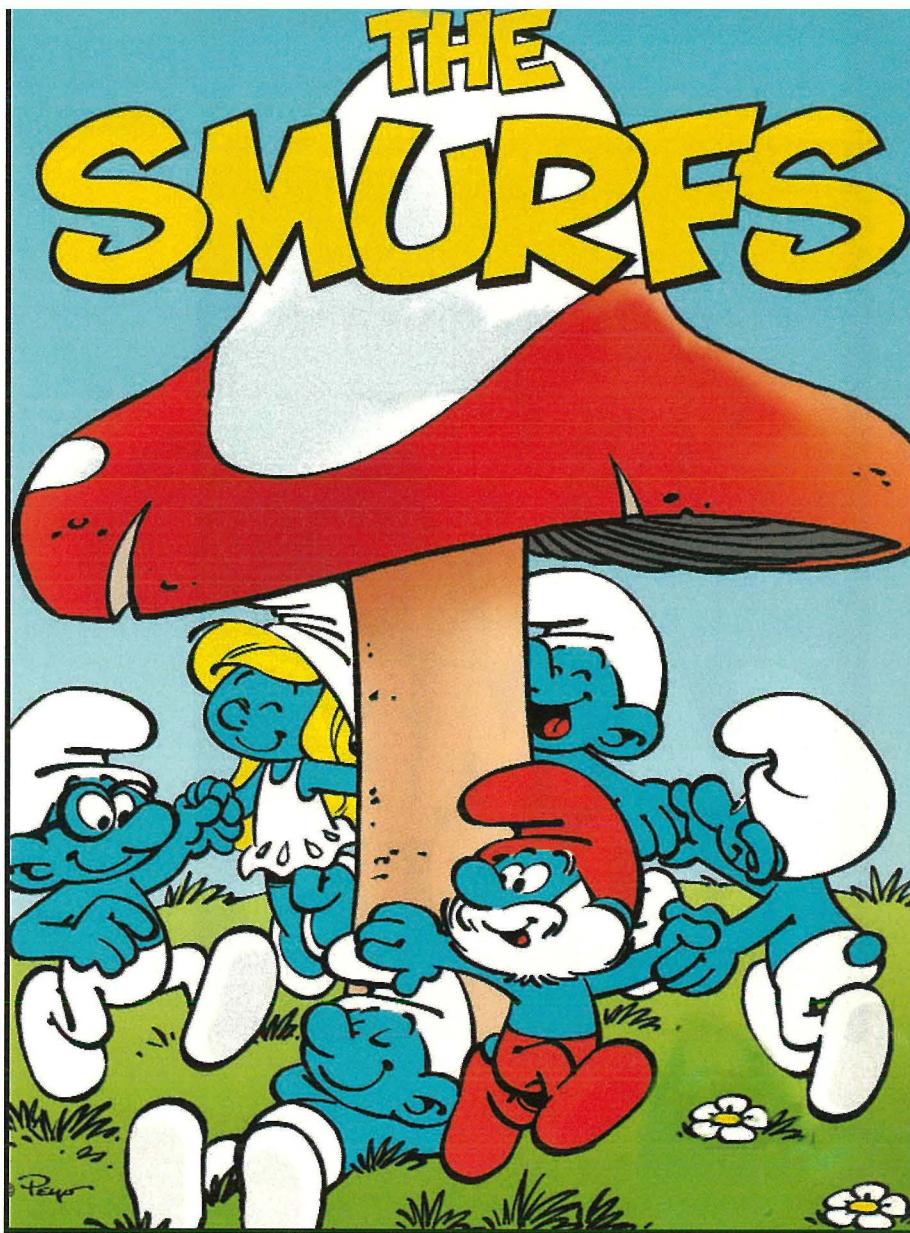
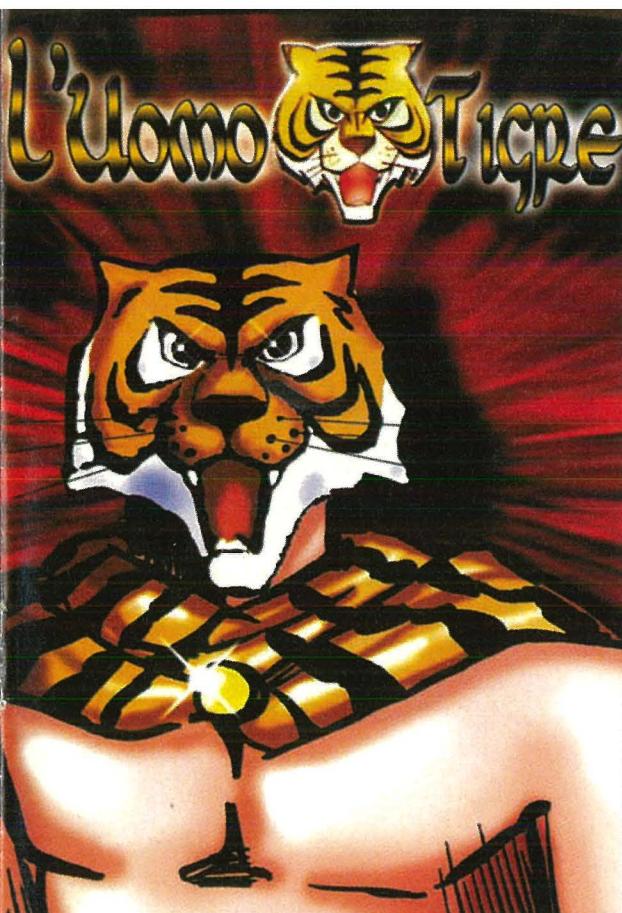
Fil-verżjoni originali ġappuniżha il-karattru protagonist kien jisimha Mami iżda t-Taljani għażlu li jib-dluh għal Creamy.

L'Uomo Tigre — Tiger Man

Nhar it-2 ta' Ottubru 1969 fil-Ġappun beda jixxandar cartoon iehor Tiger Man li fl-Italja wasal fl-1982 bħala L'Uomo Tigre. Kien hemm 105 puntata ta' din is-serje mahluqa minn Ikki Kajiwara. F'xi pajiżi is-serje ntweriet bħala Tiger Mask.

Il-grajja kienet differenti minn cartoons oħra ġappuniżha u kienet ambientata fid-din jaġi tagħha. Għal żmien il-Milied kien hemm ukoll puntati speċjali biex jinharġu fiż-żmien tagħhom.

Tant kiseb success li diversi federazzjonijiet tal-lotta ġappuniżha bdew jużaw bħala gimmick waqt l-attivitajiet tagħhom raġel liebes b'maskra tat-tigra.

The Smurfs / I Puffi

Kien nhar it-3 ta' Ottubru 1958 meta l-karattri ta' The Smurfs tfaċċaw ghall-ewwel darba. Kien permezz tal-paġni tar-rivista Le Journal de Spirou li bdew jidhru dawn il-karattri helwin maħluqa minn Peyo, li ismu proprju kienu Pierre Culliford.

The Smurfs kienu suċċess internazzjonali u l-origini tagħhom la kien mill-Gappun u lanqas mill-Istati Uniti jew mis-suq Ingliz. The Smurfs ġew mill-Belgiu.

Fl-1965 il-film black & white ta' 87 minuta LES AVENTURES DES SCHTROUMPFS ħareġ fiċ-ċinema u kien ġabrab ta' hames cartoons qosra li fis-snin ta' qabel kienu xxandru fuq it-TV. Fl-1976 ħareġ LA FLUTE À SIX SCHTROUMPFS iżda ma kienx qabel l-1983 li nhareġ fl-Istati Uniti bħala THE SMURFS & THE MAGIC FLUTE.

Dan kien sentejn wara li huma bdew jidhru fuq it-televiżjoni u litteralment għennu lit-tfal madwar id-dinja. Infatti huma ddebutta fuq it-TV Amerikan nhar it-12 ta' Settembru 1981 u temmew l'avventura tagħhom nhar it-12 ta' Jannar 1990. B'kollo kien hemm 421 puntata ta' 22 minuta il-wieħed. Sentejn wara li ntemmet is-serje, l-awtur tagħha Peyo, kien miet fid-dar tiegħu fi Brussels.

Iżda taħsbux li daqshekk smajtu b'The Smurfs jew ahjar l-Puffi. Infatti Sony Pictures habbret li hemm serje ta' tliet films animati li huma pjanati bl-ewwel wieħed mistenni johroġ is-sena d-dieħla. Huma qed jinnejgozjaw ma' J. David Stem u David N. Weiss, li kitbu SHREK THE THIRD.

IL-FAVORITI TAGĦKOM

Liema kienu l-cartoons favoriti tiegħek? Jekk tixtieq taqra fuq xi cartoons li kbirt magħħom ibgħatilna liema kienu l-favoriti tiegħek u fi ftit ġimġħat oħra nwasslukkom aktar tagħrif dwar grupp ieħor ta' cartoons li kbirna magħħom!